

**VARBERGS
KOMMUN**

Anhörigperspektiv - riktlinje

Ett anhörigperspektiv i vården och omsorgen innebär att verksamheterna ser, respekterar och samarbetar med både kunden och de personer som är viktiga för honom eller henne

Bakgrund

I socialtjänstlagen (2001:453), SoL, finns en bestämmelse som anger att ”socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder”.

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) 5 kap 7 § trycker särskilt på vikten av anhörigperspektiv i de fall den anhörige är ett barn.

Patientlagen (2014:821) uppger i 5 kap 3 §: Patientens närstående ska få möjlighet att medverka vid utformningen och genomförandet av vården, om det är lämpligt och om bestämmelser om sekretess eller tystnadsplikt inte hindrar detta.

Patientsäkerhetslagen (2010:659) 3 kap. 4 §: Vårdgivaren ska ge patienterna och deras närstående möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet.

En förutsättning för att verksamheter inom vård och omsorg erbjuder anhöriga stöd är att de har ett anhörigperspektiv. Det innebär att familjen eller andra personer som är viktiga för individen synliggörs och när det är möjligt involveras i vården och omsorgen om den närstående.

Missbruk, allvarlig sjukdom eller skada samt psykisk, fysisk eller begåvningsmässig funktionsnedsättning hos vuxna får alltid konsekvenser för de anhöriga oavsett ålder – i större eller mindre grad. Det finns också andra situationer i familjen som kan behöva uppmärksammas särskilt för att de påverkar barn.

Riktlinjen vänder sig till alla verksamheter inom Socialförvaltningen som möter kunder och anhöriga.

Dokumenttyp: Riktlinje	Sida 1 av 3
Giltigt f.r.o.m: 2018-01-01	Version/D.nr:
Befattning: Utvecklingsstrateg verksamhet	Upprättad av: Cecilia Linjer

Syfte

Syftet med riktlinjen är att kunder och anhöriga, genom att förvaltningen arbetar utifrån ett anhörigperspektiv, ska känna erkännande, respekt och delaktighet. Förvaltningen behöver en samsyn kring vad begreppet *anhörigperspektiv* betyder och innebär för verksamheterna, samt att all berörd personal har kunskap om vilka olika typer av anhörigstöd förvaltningen erbjuder. Att uppmärksamma de anhöriga och ha ett stödjande förhållningssätt är en angelägenhet för hela organisationen.

Mål

Målet med riktlinjen är att:

- kunder och anhöriga, genom att förvaltningen arbetar utifrån ett anhörigperspektiv, ska känna erkännande, respekt och delaktighet.
- all personal inom Socialförvaltningen, som har kontakt med kunder och anhöriga, ska arbeta utifrån ett anhörigperspektiv.
- insatser till stöd för anhöriga kännetecknas av kvalitet, flexibilitet och strävan till att tillgodose individuella behov.
- all personal inom förvaltningen ska vara välinformerad om de stödinsatser som erbjuds i Varbergs kommun för att kunna förmedla dessa till anhöriga.

Tillvägagångssätt

Stöd till anhöriga som vårdar eller stödjer närstående ska erbjudas i ett tidigt skede. Stödet ska kännetecknas av kvalitet, flexibilitet och strävan till att tillgodose individuella behov. Det gäller både vid bedömning som vid utförandet av insatserna.

All personal inom förvaltningen ska samverka med anhöriga om hur stödet till den närstående ges, under förutsättning att den närstående samtycker till detta. När kunden samtyckt, ska personalen involvera och göra anhöriga delaktiga i vården och omsorgen om kunden, samt beakta anhörigas behov av stöd. I de fall då kunden inte samtycker kan anhörig ändå vara i behov av stöd för egen del. Stödinsatser kan bestå av biståndsbedömda insatser eller serviceinsatser. De allra flesta anhöriga vill vara delaktiga, men individer har olika förutsättningar att medverka och måste respekteras utifrån sina förutsättningar.

Ansvar

Det direkta ansvaret för tillämpning, utveckling och uppföljning av anhörigperspektiv ligger på chefsnivå inom respektive område.

Förteckning över styrdokument:

- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Socialstyrelsens ”Stöd till anhöriga – vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen” (uppdaterad version 2016 med anledning av ett utvecklingsarbete kring Individens behov i centrum, IBIC)
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Patientlagen (2014:821)
- Patientsäkerhetslagen (2010:659)